

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 7.—Núm. 303.—Dissapte 26 de Maig de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

La Solidaritat de demà

La forsa impulsadora de la Solidaritat Catalana tot just comença. Han passat los moments de l'alegria y l'entusiasme delirant. No resta sino'l foch de la grandiositat que cadascú'l manté amorosit en son pit. L'onada ha anat desentse poch a poch, pacíficament esperansat, plé'l cervell de les més hermoses il·lusions de Solidaritat, d'unió ferma y inquebrantable pera tornar-se a juntar en bé de Catalunya, en defensa de sos interessos, en avanguardia de sos lligitims drets, en una nova ponentada amenassi nostres escasses llibertats, nostres naturals y lligitimes reivindicacions.

L'onada ha passat quieta, sensata y respectuosa, característica d'un poble quin civisme está per damunt de molts altres pobles de la familia ibèrica. Ha sigut la manifestació de la cultura y'l poder català rendint homenatge a la justícia.

Ha sigut la multitud definida que s'ha apresurat a victorejar als hèroes. Ha sigut un esplet d'opinió unànim que ha fet sentir sa potència no més que passant, passant gojosa.

Y veyeu si n'ha fet mourer de gent, si n'ha fet oír de pobles.

Y la multitud definida al tornar a sas cases, los ha contat la festa, y'ls oyents se senten coratjosos, satisfets de la mateixa com si ns hi haguessim trobat.

Ara no més s'oeix parlar de Solidaritat arreu ahont un se troba. Tothom la vol y tothom ansia la seva fi, no la fi que more no, la fi d'aquesta Solidaritat que no será altre que la d'unes noves eleccions, la mort dels ventsus, la victoria dels vencedors.

Y la multitud se diu: que vingan ara'ls enemichs de Catalunya a predicarnos l'orde y la pau, que vingan ara a comprar la consciència dels humils y'ls menesterosos a cambi d'un pont o d'una carretera que nosaltres mateixos hem pagat y paguem.

Tornin per aquesta terra'ls befadors de nostre poble y de llurs sentiments, tornin los *cuñeros* a disputar l'acta de qualsevolga de nostres representants y'ls representants que'l poble mateix elegrá, que tornin y veuran com la Solidaritat no fou una feyna de dos dies, no fou sols lo pas de l'exèrcit català desplegantse pera rendir just homenatge d'agraïment als nostres defensors.

La Solidaritat catalana tot just comença. Los dies venturosos, los dies d'alegror, de dita completa no's farán esperar gayre. No es fum que s'esboira, no es flor que's mustiga, no es vent que passa. Es pluja benèdida de la que's va amarantse tot poble que té coneixement de la seva personalitat; es sol que calenta la sanch tebia de nostres venes y las fa bullir frenètiques y coratjosos. Es cullita sembrada que no hi pot ja res, ni les pedres ni'ls desbordaments de les riuades. Es cullita segura. La Solidaritat Catalana no ha fet més que lligar la mà dels culliters pera que junts, abraçats, en compacte armonia, en fraternal lligat de defenses mutues, desenterrin tot l'erbam maligne y deixi a la terra verge lo goig de fruir la cullita abundosa, lo fruyt sanític de les terres conreuades ab les eynes de les modernes evolucions patriòtiques.

Ay d'aquell que intenti posarhi la mà! Allavors lo pés aclaparador de tota una rassa forta y decidida, la que es vèhadora del seu benestar y mellorament, caurá damunt seu fins a aplastarlo com a cuch verinós, com a insecte de males-trugansa.

La Solidaritat es lo desveltament de les nacions espanyoles. Les que vulguen venir ab nosaltres sabrán estimarse elles mateixes. Les que indiferentes y atáviques deixin perdres la seva personalitat y his-

toria en mitj del desgabell polítich espanyol que pretén anorrear totes les forses sanítozes y positives, aquelles no arribarán may a tindre les terres en estat de conreu. Serán sempre terres hermes y pedregoses. La nostra Solidaritat es precursora de bones cullites. Procurém, donchs, que no's perdin, y ab elles, la nostra dignitat, la nostra propia honra com a espills més sagrats de nostres Solidaritats.

D. P.

Recompensa merecuda

Quan un home realisa un fet que'l fa acreedor d'un elogi o d'un premi, se li deu otorgar aquesta recompensa ab exponantitat. Però si en lloch d'un fet que'l pot honrar, comet una malifeta, just es també que's vegi correspost com se mereix. Qui no opina d'aquesta manera?

Los catalans hem d'estar molt agraits, hem de gravar en nostra memoria'l nom de l'autor que ha fet indispensable l'unió de tots ells, de l'hermosa y potent *Solidaritat Catalana*; l'hem de recompensar com se mereix, per haver sigut qui ha agermanat los diferents partits polítichs que en altres temps s'havien combatut per llurs procediments, y avuy, olvidant agravis passats, están constituits en un gran bloch, indestructible, perque han recordat que són catalans y que es necessari defensar a la seva mare, Catalunya, que's sent ultratjada y escarnida...

Lo poble català va tributar lo diumenge un homenatge als dignes representants del país que defensaren a Catalunya al Parlament; lo poble català, generós com sempre, no ha d'escatimar tampoch una recompensa, ben merecuda per cert, al Sr. Moret, qui ha sigut lo factor principal d'aquesta armonia entre tots nosaltres, los bons catalans, y diem bons catalans, perque'ls que no veuen ab simpatia y no han volgut formar part d'aquest gran bloch, no se'ls pot considerar com a tals, al nostre entendre.

Lo Sr. Moret, ab la seva ja xamosa Lley de Jurisdiccions, ha sigut qui ha fet juntar al poble català pera la protesta unànim de la mateixa. Y aquesta unió, tan desitjada per tots, potser no hauria existit may a no haverse presentat tan bella ocasió.

Jo proposo, donchs, a la mateixa Comissió de Solidaritat que ab tant d'acert ha organitzat les festes de l'homenatge, que organisi y obri una suscripció pera premiar ab quelcom que quedi com a recort perdurable en obsequi de tan funest polítich encara que oportú lligador de l'aspiració que'ls catalans de tant temps ansiavem.

Què fóra o en què consistiria aital obsequi? La comissió ho podrà dir si atén lo meu pensament. Jo proposo, per una part, que se l'obsequi ab un missatge ahont hi constin les firmes de tots los catalans enemichs de la lley de les jurisdiccions y entusiastes amichs de la Solidaritat Catalana. Al cap de vall una suma dels habitants de Catalunya y dessota'l nombre d'adherits, restarà la diferencia al seu favor.

De segur que no arribarien a un centenar los qui s'haurien negat a firmar lo missatge. Aquests foren los seus; no foren tants catalans, no, foren tants o quants enemichs de Catalunya.

Es un obsequi de poch cost. Aixó si, les tapes encuadernades ab pell de la més fina y incrustacions d'or y plata a l'objecte de que pogués guardarho com un valió treball artístich. Del pés no cal parlarne, perque tanta gent unida ja pesa ja y aquest fóra un pés pera aital polítich que li pesaria pera sempre per més que no ho sos pesés.

N.

La Bandera de la Ciutat

Los regidors qui, deixant de banda les petiteses d'un amor propi mal entès y les ridícules imposicions del caciquisme, contribuiren ab llurs vots a que la Bandera de Tarragona figurés en lo gran acte de Solidaritat Catalana, mereixerán la més coral gratitud dels nombrosos tarragonins que'ls etzars de la fortuna han portat a viure a Barcelona.

Era de veure'l goig ab que aquells bons compatriotas acudiren al lloch designat a la nostra Bandera pera acompanyarla y no separáren un moment del seu costat durant lo curs de la manifestació! Sadollats d'amor a la ciutat ahont nasqueren y evocant los recorts y remembrances de la seva infantesa, aquells tarragonins entusiastes donaren bella mostra de solidaritat local, constituintse en guardians d'honor de la senyera de la ciutat.

Y quan devant de la tribuna dels diputats y senadors festejats, lo mateix que al passar pels principals carrers de Barcelona, l'immensa gentada esclatava en ovacions interminables a la nostra Bandera, ab quin dalit y satisfacció a l'ensempe los tarragonins tots contestaven ab picamenis de mans a les salutacions rebudes!

Nos ho deya ab paraules de veemencia un entusiasta barceloní: Heu donat los tarragonins un gran exemple. A l'hora en que tots los catalans s'ajuntan pera lluitar sens distinció d'ideals polítichs contra l'enemich comú, vosaltres també, tarragonins, los de la ciutat y'ls de fóra, los de las més distintas opinions y creences, vos heu presentat units sota la Bandera de la Ciutat. Los pobles de Catalunya vos imitarán y proclamarán ben alt que Tarragona, la Tarragona netament catalana viu y té ansies de prosperitat, mentres se va morint en mitj del general despreci y de les malediccions dels homes sans de cor y de cervell, la Tarragona caciquista, aquesta Tarragona descastada y miseriosa que s'arrastra servilment als peus dels poderosos pera arplegar algunes migrades engrunes del festí que constantment celebran los polítichs a costa d'Espanya en general y de Catalunya en particular.

Y en bona fè que ho encertava!

Fets, no paraules

Lo govern s'ha dignat contestar a les sollicituts que formularen les societats econòmiques de Tarragona, quan passá per aquí'l comte de Romanones.

Aquesta contestació s'ha fet esperar una mica, però no hi havém perdut res, perque ja per endavant tothom estava convenent que'ns donarian... bones paraules y pochets fets. D'aquí que la comunicació del Sr. Moret no hagi produït ni fret ni calor y que'l públich no's prengui la molestia de discutirlo.

Diu lo Sr. Moret que'l Govern se preocupa de continuar la tradició de la política comercial espanyola... Com si diguessim de no recordarse de Santa Bàrbara sino quan trona; de deixarho tot pera última hora y d'engiponar tractats a *ojo de buen cubero*.

També's preocupa'l govern de la reforma de l'impost de consums a quin efecte's va nomenar una Comissió en Desembre últim... Podém esperar sentats.

De les mateixes bones disposicions está animat lo govern respecte a la lley d'alcohol, però... los fabricants s'estiman més tancar cansats d'esperar.

Aixó per lo que's refereix a assumptos de caracter general. En quant als locals, lo govern estudia l'establiment d'un correu entre Palma y Tarragona. També té en estudi l'estació marítima de Tarragona, dugues carreteres y alguna cosa més.

Després nos diu que necessita alguna

aclaració respecte a l'elaboració de misteles... precisament quan los exportadors per no ser atesos, entaulen un plet contra una R. O. que'ls perjudica.

La subvenció a l'Escola Mercantil se procurarà pera'l pròxim presupost.

Ayer me dijiste que hoy hoy me dices que mañana y mañana me dirás que de lo dicho no hay nada.

Finalment diu que es més difícil portar a la práctica'l magne projecte de regar lo Camp de Tarragona perque no hi ha res estudiat y no se sab lo que valdríen les obres; però que pera adelantar tot aixó ho podrien fer los interessats creant a l'efecte un sindicat que fés la feina. Moltes gracies.

Aquí tenen en poques paraules la resposta del Govern, que com veuran es altament satisfactoria pera'ls interessos del país. De moment no donen res ni fan res; però prometen estudiar, prometen *procurar*... pera més endavant, y aixó ja es una gran cosa.

Suposant sinceritat, que ja es molt suposar, suposant que *estudien*... d'aquí quatre dies crisis, cambi de ministres y nous estudis.

Así se pasa la vida, así viene la muerte... y ells estudiant sempre. Per aixó surt cada sabi que es l'admiració del món.

La Festa de Solidaritat

Lo sentiment de Patria ha unit a tots los catalans en aquesta manifestació esplendorosa de la Solidaritat. Carlins, republicans, regionalistes, s'han adonat de que per damunt de llurs opinions, un mateix terror, una mateixa historia, un mateix pensament nacional los agermanava. Y com a germans s'han abraçat, com a germans han concoregut a la gran festa de la familia catalana plens d'amor verdader y de sincer entusiasme.

La resurrecció total del nostre poble, es donchs un fet que ja ningú pot negar. Les tristors de la decadencia secular que patíem, s'han esvait del tot, y en l'horitzó de la nostra patria, nèt de núvols amenassadors, comença a brillarhi ab esplendidesa sobirana'l sol reconfortant y fecondador de nova vida. Festa de Primavera ha sigut la nostra, ab esclat de colors vius, ab esbadellament de flors oloroses, ab resurgiment de les més afalagadores esperances.

Los qui tinguerem la sort de concorrehi a la manifestació del passat diumenge, no'l podrém pas oblidar aquell hermosíssim espectacle. Poques vegades un poble ha demostrat mellor lo sentiment que portava adormit en lo fons del seu cor per tants segles d'opresió y de tirania. Aquelles salutacions entre republicans, carlins y catalanistes, aquelles ovacions indescriptibles que'ls uns als altres nos tributavem, aquell entusiasme serè, reflexiu, seriós que tots sentíem, nos ho deya ben clar que fins ara havíem estat separats per miseries y petiteses d'ideals polítichs y de formes de govern que cap importancia tenen devant l'interès suprém de Catalunya.

Què hi fa que la gent de Madrid, los qui s'han aprofitat de les nostres divisions y d'elles viuen, no'l capeixin aquest acte transcendental del poble català? Busquinhi si'ls plau, consorxes monstruoses, abigarraments incomprendibles, munts informes de gent de distint pensar y de contraries idees. La seva mentalitat rutinaria y aixerreida no arriba a més. Ells qui sempre parlen de patriotisme y que en nom d'aquest sacratíssim sentiment nos perseguen y'ns volen portar fóra de la lley, no'l comprenen ara l'esclat patriòtich, pura y grandiosament patriòtich del poble català.

Es lo fenomèn de sempre. La mentalitat centralista s'alimenta sols de paraules.

Patria, regeneració, avens, són pera ells mots bonichs, llampants, enlluernadors, emprò buits de significació y de trascendencia, orfes de realitat y d'aplicació immediata. Deixèulos predicar, escampar arrèu paraules y més paraules; mes no'ls feu devallar a la pràctica dels mateixos ideals que prediquen, no'ls obliguèu a implantar en la realitat viventa les idees concebudes. Allavors ab contradicció incomprensible, vindrà la mofa, l'escarni, l'insult y'l despreci de lo que per un moment semblava que era son únich pensament.

No'ls imitem, catalans. Si'l nostre ideal ha comensat a concretarse, si en la gran Festa de Solidaritat Catalana, no hi hem buscat un efectisme xorch, hi hem de posar tota la nostra ànima pera que aquesta germanor perduri y s'aguanti ferma fins a l'assoliment integral de les nostres reivindicacions. Y ni sisquera un moment nos hem de parar a reflexionarne les conseqüències, que un poble qui ha emprès ab tanta d'empenta'l camí del seu deslliurament, no pot deturarse ja: o caurà desfet per manca de força o arribarà triomfador al terme de son peregrinatge salvant tots los obstacles, sien los que sien y vinguen d'ahont vinguen.

P. MONCADA.

MISERIA HUMANA

Devant de la grandiositat de l'espectacle que oferí a Barcelona l'hermosa manifestació de Solidaritat catalana, devant de l'altruisme dels catalans en defensa de la patria, de la cultura de que feu gala nostre poble, respectantse individualment les idees més oposades, pel bon nom y en benefici de Catalunya, unicament de miseria humana pot calificarse l'actiu dels enemichs del progrés de la nostra terra, dels que veuen ab mals ulls que exes corrents de tolerancia que fan dignes y forts als pobles, s'apoderin de la conciencia catalana.

Mes, compadímlos, puig la llur pobresa d'esperit, la llur nulitat intelectual no'ls permet capir l'altruisme de l'individu concient, del que sab honorar a Catalunya, encarnant l'alta mira que ha característic sempre als fills d'aquesta terra, com nos recorda continuament la nostra preuada historia.

Los verdaders fills de la terra catalana, los que portem en nostres venes, la sanch immaculada d'aquells avant passats que estavan sempre y a tothora disposats a fer respectar llurs drets de ciutadans, no devèm pas humillarnos enfront les injustícies d'un centralisme funest y agressiu; ni podèm consentir que imperi ni un moment més en lo nostre poble, la més insignificant influencia dels politichs que ab llurs erros sembren arrèu discordies y originen lo malestar d'aquesta colectivitat que's desvetlla pel treball y pel progrés de la cultura.

Cumplim nostre deber, sagellant una vegada més, en les pàgines de nostra historia, lo caràcter tolerant y altruista de Catalunya. Y aixís, a l'ensemps que honorarem la memoria d'aquells homes que un jorn feren de nostra patria, la terra clàssica de la llibertat, a l'ensemps que nos farem completament dignes de la llibertat que anhelèm, avergonyarèm ab nostres actes devant dels pobles, quals petjades, van a l'impuls de la civilització, la conducta intolerant dels capitosts d'eixa política fracassada, y'ls llurs portavèus, que enemichs de tot lo que porta en si sagell de concòrdia, espandeixen arrèu la mentida vergonyosa, volgunt desvirtuar un moviment que deu ésser orgull d'un poble que preté posar ses mirades en lo futur.

No, no deixem portar jamay fills de la noble terra catalana, pel llur esperit mesquí; apartèmnos sempre dels que obren arrán de terra; evitem lo contagi de lo que puga ferirnos ab son flaire verinós; menyspreuem tot lo que tendeix a fomentar passions estèrils que fan dels pobles terra assaonada pera que hi creixi altiu y vigorós l'orgull imbècil que s'exteriorisa a l'impuls de l'ignorancia y que fereix mortalment la vida sana d'un poble que té conciencia de sa personalitat.

Menyspreuem y posèm sota nostres peus les ives dels qui vulguin calificar de innocent y fastuós aqueix esclat de vida que hem afirmat los catalans al rendir homenatge als defensors del dret y la justicia.

Y anèm sempre avant, avant sempre anhelosos d'una pau y concòrdia universal; no'ns apartem may del terror de la concòrdia; éll és lo més hermós y l'únich que pot garantirnos segur respecte a nostra honorada personalitat.

Que si la nostra vida és fruit del treball, y nostres actes sincerament fills de nostra

conciencia dignificada, ells constituirán la major vergonya pels que ansian anular tota representació catalana; per aquells que volen jutjarnos y quin criteri orfe de realitat no mereixerá jamay altre calificatiu que'l de miseria humana.

Sobre lo de les despulles mortals

dels magnats d'Aragó a la Catedral

A tall de bons catalans y bons tarragonins, hem seguit ab lo més viu interés les noticies que, aixís lo nostre poble com la nostra premsa, han escampat aqueixos últims dies sobre l'erecció definitiva d'una tomba que, en l'ante-chor de la nostra Catedral, guardi les despulles d'aquella munió de magnats y sobirans del casal de Aragó, que extrets de Poblet, desde'l 1843 custodieja'l Capítol de la Seu tarragonina.

La Comissió de Monuments qui ha exteriorisat l'idea, y se n'ha emprès la tasca de donarli forma, s'ha fet digne de tot elogi y aplauso.

Talment aquelles despulles regies, com ha dit ja la nostra premsa y dicta'l sentit comú, són dignes de més honrament que no se'ls ha donat fins ara. Com a patriotes no podèm sentir indiferencia devant de l'idea de que devingui realment un fet la erecció de la projectada tomba. Aquelles despulles, venerables y dignes d'hermosa custodia, perteneixen, en sa majoria, als prohoms y dames de l'alta noblesa catalana-aragonesa d'uns temps anyorats, y de uns recorts històrichs de gloriosa memoria.

Es just, molt just, que'l Capítol Catedral, la Comissió de Monuments y'l Municipi, ajuntant energies y cabals, duguin a terme felís aquest projecte que ha comensat ja a tenir bon ressò entre'l poble tarragoní y al qual la patria té de respondre d'una manera esplendorosa.

Avuy no fem més que respondrehi nosaltres, exteriorisant l'entusiasme que'ns ha produït y manifestant que, considerantla altament patriòtica, la sentim tant nostra, que no poguentnoshi sustreure sense lo atitllament de *bordisenchs*, amparèm la idea en tots los sentits y per tant aportant-hi tot lo nostre adjutori.

Y perque'ns hi sentim obligats es que ja desde ara'ns permetèm cridar que no hi hagi qui defalleixi; que's puga ja per les festes de Santa Tecla vinentes celebrar aquesta festa d'esclat patriòtich; que no s'esperin concessions y vinentes garanties y gracies a triar, perque d'ésser així, la passivitat y la calma tarragonines obriran un nou període d'espera que, essent interminable, apagarà les energies per un no tornarhi may.

Si realment aquest projecte devé un fet en la vinenta festa major de Tarragona, com fins ara s'es dit, cal que sense dormir s'apressin les obres del panteó, y aviat, ben aviat, se pensin y s'activin los números que han d'omplir aquella festa, pera que sigui digne de l'acte, emulant les que consignen los anys de Tarragona, de quan foren trasladades les despulles del nostre immortal Conqueridor, lo Rey En Jaume, a la tomba actual, que, encara que *provisoria*, resulta definitiva y oydá.

Avuy, unes festes com les que requereixen les despulles regies a traslladar, podrien tenir una importancia suprema per Tarragona; y ja que l'aixecament de la tomba que's projecta es un deute que se imposa, cal donar a l'acte tots los vols de la magnificencia, de la severitat y de l'esplendor de que són dignes aquelles mortals despulles sobiranes, molt més tenint preparat l'esperit del poble, qui sent y capeix ara com no sentia ni capia a mitjans del passat segle. Això, no hi ha pas dubte que es una garantia de bon èxit, per grosses y magestàtiques que vulguin ferse aqueixes festes, que, d'altra banda, si's fan, han d'ésser magnes en tots sentits.

Honrem de bona manera les despulles mortals dels nostres nobles y sobirans donantlos un lloch més digne que no tenen ara, y afanyis la Comissió y les entitats qui a mans ho tenen, a empenyer les obres del panteó, y tothom, petits y grans, prestarà'l seu concurs a n'aquestes festes, que, desde ara, no hem de deixar de petjà, fins lograr que siguin un verdader esclat d'animació, d'entusiasme y de patriotisme'l més just y natural.

Algo de historia y un poco de geografia

Don Francisco Manuel de Melo, al començar su *Historia de la guerra de Cataluña*, dice: «Grandísima es la materia; y aunque la pluma, inferior notablemente a las cosas que ofrece escribir, podía en al-

guna manera hacerlas menores, ellas son de tal calidad, que por ningún accidente dejarán de servir a la enseñanza de reyes, ministros y vasallos.» Engañose mucho mi ilustre paisano. Poco enseñaron aquellos sucesos. Visto lo cual por la Providencia, nos amaga de cuando en cuando con una segunda lección para ver si aprovecha y aprendemos. También quisiera yo (como él quería) haber escrito en los tiempos de gloria, y no en los de adversidades, sediciones, trabajos y muertes. Mas tocáronme en suerte éstos, y con ellos he de conformarme, por no estar en mi mano mudarlos, contentándome con la satisfacción de imaginar que coopero al advenimiento de otros mejores.

La Historia puede no servir de lección por olvidada ó por mal comprendida; pero la lección empieza donde acaba el olvido, ó cuando los incidentes característicos salen a luz y adquieren su verdadera fisonomía. La narración de Melo (uno de los mejores libros de nuestra literatura) es harto conocida de los cultos; pero leída ahora, fresca la memoria de recientes sucesos, tiene un sabor especial de cosa revivida que convida a meditar sobre ciertos pasajes. Hombres y sucesos de ayer desfilan ante nosotros con parecidas formas y significado semejante a los hombres y sucesos de hoy, no siendo menos dignas de estudio las desemejanzas y novedades introducidas por la mudanza de los tiempos.

El conde-duque de Olivares creyó que para igualar el poder de España al de Francia, y la propia gloria a la de Richelieu, bastaba centralizar los resortes del poder público y uniformar la administración. Razonaba a la manera de los revolucionarios progresistas de nuestra época, y, como ellos, confundía lastimosamente el arte de gobernar con las fórmulas de gobierno, el contenido del frasco con las etiquetas. Completábase esta propensión de su espíritu con el poco afecto que a los catalanes profesaba. No se le había cicatrizado la herida de amor propio recibida en las Cortes de Barcelona, donde se juzgó descatado, pasando además por el disgusto de verse pospuesto al almirante de Castilla. Dueño como era del ánimo del Rey, contagiado de esta enfermedad, y así podía decir con razón el perspicaz Contarini, embajador de Venecia, «que los fueros eran aborrecidos de los Monarcas de Castilla, y que el valido se desataba en injurias cuando de los catalanes se trataba». La lengua del privado desempeñaba entonces función análoga a la de ciertos periódicos de hoy, no sé si con tanta furia, pero con parecida eficacia.

Para dar la batalla a los catalanes buscóse, con singular desacierto, el momento de mayor angustia y peligro: cuando estallaba una guerra con Francia en aquella misma frontera que los agraviados habían de guardar. Ofrecieron hacerlo con sus propios recursos; rechazaron en Madrid el ofrecimiento sin esconder el recelo que inspiraba aquella resolución animosa; quedaron ofendidos los catalanes y desconfiado el gobierno. No por eso dejaron aquellos de concurrir a la toma de Salses, la que se consiguió después de un cerco de siete meses; pero acabado este tiempo el conde-duque que las tropas mandadas por Espínola se alojasen en Cataluña. Era el país empobrecido por la guerra, y el ejército en mucha necesidad por la falta de pagas; mal crónico éste, como reflejo de la general penuria, y que ha llegado hasta nuestros días, pues si ahora cobra puntualmente, lo que cobra no basta. Por eso va muchas veces en España bajo el uniforme la más dura privación, como va bajo la levita, de donde se han originado y originan muchos males y trastornos. Más volvamos a los pasados. Quejábanse los militares de la estrechez en que vivían, atribuyéndola a hostilidad del paisanaje. Acusaba éste a los militares de pedir más de lo que ellos podían dar, y aun de tomar lo que no se les daba. El virrey Santa Coloma, catalán, oía con pena las quejas del pueblo, más como no podía remediarlas, aunque lo intentó, vió levantarse contra él la voz pública. Espínola pensó que el conflicto había de resolverse militarmente; y «dispuso en gracia de la Hacienda Real un gran negocio, que mejor pudiéramos llamar mina secreta, que después arruinó la paz comun de Cataluña» (Melo). Consistió la solución de Espínola en señalar a los pueblos el socorro con que habían de acudir a las tropas distribuyendo éstas en alojamientos acomodados. Las quejas pasaron a protestas, y las protestas a tumultos. Dejo la palabra a Melo, resumiéndola, cosa, por cierto, nada fácil: «Los soldados, gente por su naturaleza licenciosa (bien debía conocerlos quien tantas veces los había gobernado)

no había insulto que no hallasen lícito: discurrían libremente por la campaña, desperdiçando los frutos, robando los ganados, oprimiendo los lugares. Unos se atrevían a la hacienda, disipándola; otros a la vida; y aun a la honra de quien los sustentaba y servía. Los jefes, ni enmendaban a los soldados ni daban satisfacción a los paisanos: gran culpa de quien tiene el pas a su cargo permitir toda la libertad de que pretende valerse la juventud y descuello de quienes siguen la guerra; bien es verdad que la milicia afligida está incapaz de ninguna disciplina; descuidados de éstos ó su artificioso silencio despertaba más las quejas de todo el Principado.»

(Acabará.)

FILOSOFIES

VI

Fraternisació social

Totes les forces són profitoses si saben encarrilarse y la potencia humana viu de la munió abigarrada d'energies heterogènies que componen lo tot universal: no hi ha res inútil, superfluu en la creació, cada ser té la seva fi, la causa primordial de sa existencia; si viu per quelcom deu viure y vivint ha de tenir relació ab tot lo existent, ja sia de dependencia, ja sia de superioritat o ja d'abdues maneres a la vegada. Per això en los pobles se procura desenrotllar tots los factors de vitalitat, tots los motors del progrés. No cal ésser rich pera ésser felís, ni's pot ésser felís a voltes sens possehir riqueses, ni tampoch n'hi ha prou ab ésser sabi, si no's tenen medis d'investigació... en una paraula; de la complexitat dels medis y elements naix gayrebé sempre'l benestar col·lectiu: per aital rahó'l poderós ha d'afavorir al pobre y aquest li ha de donar tot lo que ell tinga, l'amor, lo respecte, l'agraïment; l'il·lustrat ha d'expandir sos coneixements, però les multituds han de sentirne llur influencia y al mateix temps han de servir lo recort del deslliurador; la dona en son cercle trasat en la vida, ha d'encoratjar a l'home y aquest deu beneficiar y enlayrarla. ¡Oh la dolça compenetració de les ànimes! que es hermós lo ritme solemniel dels cors bategant al mateix impuls, covant los sentiments que dignifican y brollant commiseració!

Mes en lo món, desgraciadament, no tots volen navegar ab tranquil·litat, hi ha esperits tempestosos que estiman la foscor dels cúmulus; que fiten sa vista en la llum del llampech y paren l'oït al rebramar del trò... vides esgarrifoses que menyspreuen lo sublim, lo moralisador... y encanades en llurs propies mesquineses deturen l'avens de la bonansa, segan lo blat abans de donar fruit.

Les fites dels horitzons s'han d'agrandir per totes bandes. Los que s'endinsen sols per un punt allargan sa presó fentla més estreta y més fonda... quan clavem ab la mà dreta una senyal en una banda del nostre horitzó somrisent, ab la mà esquerra hem de tenir ja ben estacada l'altra fita... sols aixís s'hi veu més clar, sols aixís les clarors del pervindre esdevenen mes lluminoses y mirífiques. No fiem may en lo propi valor nostre, què es molt enganyador; donem la mà a tothom, que la pujada es dolorosa y'l vigor no està repartit per un igual; los que primer arriben al cim, reposaran aconortats, los que lluitan tindran ardidesa pera continuar lo camí y'ls pobres que cayguin, al menys que cayguin ab compassió, respectuosament, sens sofrir la xancla dels germans.

Mirèu: una vegada eran, tres joves, tots tres eran molt amichs, perquè coincidencies de la vida los havian aplegat diferents vegades. Però, dos d'ells eran richs y de posició brillant en lo món, l'altre era pobre, era fill d'un majordóm de la fàbrica d'un dels seus amichs. Si bé es cert que'ls dos companys richs estimaven al més pobre a voltes, també no s'estaven de ferli alguna brometa pcsada y de reptarlo, indirectament per la seva condició social, sobre tot parlant a cada instant dels negocis de la fàbrica, dels favorables balanços anuals, dels caballs inglesos que acabaven de comprar, del tilburí recent adquirit, dels viatges estiuencs per l'estranger... y'l pobre com tenia poques coses que contar, callava resignat, aprobant ab dolça modestia totes les converses dels fills dels seus amos, però sentintse orgullós de sí mateix, donchs comprenia que les llurs ànimes eran buides, inflades del vent de la vanitat y ell en cambi, en son esperit tenia hermoses vibracions de vida, de vida potentia, creadora...

Un dia'l fill de l'obrer, l'amich pobre, cansat de sofrir mofetes indirectes, se presentà ab uns papers sota'l bras y pregà a

...sos amichs que l'escoltessin una estona, que volia llegirlosi quelcom seu, unes poesies compostes en moments de repòs y d'esplay:—Jo no soch rich—los digue— però també vull parlarvos un dia de lo que jo tinch, també vos vull mostrar les meves riqueses...

Y comensà a llegir composicions y a entusiasmarse y a engrandirse sa figura entre sos amichs, nimbantse de resplandenta llum... Los dos joves, los amichs richs s'admiraren fonament de les grans belleses creades per l'amich modest, se reconegueren en aquell instant més pobres que ell, y les esparces vibrantes de les poesies arrosaren les llurs ànimes com ab una fresca alenada dels roserars en flor...

Quan lo poeta acabà la lectura, los seus amichs lo felicitaron de cor y s'extremiren d'una gran humiliació: en lo front de l'artista hi brillajaren les primeres resplandors del geni!

F. OLIVES Y SIMÓ.

Comentarios

Un telegrama

Madrid, 23, 8'15 nit.

A Governació han facilitat copia del següent telegrama del governador de Tarragona al president del Consell.

«Una nombrosa comissió de la Cambra Agrícola de Tarragona s'ha presentat al meu despatx pregantme transmeti al president del Consell lo següent telegrama:

«Enterada aquesta Cambra Agrícola de la contestació de V. E. a les distintes peticions formulades al ministre de la Governació, y sens perjudici d'ampliar aquest informe, ha acordat expressar a V. E. la seva gratitut pel decidit propòsit del Govern de protegir a l'agricultura, suprimint les trabes pera'l mercat interior, concertant tractats favorables pera l'exportació dels productes de la terra que fassin renaixer l'època memorable de benestar de 1882 a 1892, de tanta prosperitat pera tot Espanya y en particular pera Tarragona y malgrat la campanya apassionada defensand interessos d'egoisme particular contra'l tractat de Fransa.»

Vive Dios, que pudo ser!... Però tenim de confessar que no'n sabiem una paraula d'aquesta nombrosa comissió que s'havia presentat al governador.

Y, a la cuenta, deu ser veritat quan ho diuen. Nosaltres varem llegir la contestació esmentada y no hi saberem veure més que una manera barruda de sortir del pas. Què farem, què direm, que sí, que ja veurem, etc., etc.; en una paraula, aquella colecció de llochs comuns a qu'es tenen acostumats la gent de Madrid. A la Cámara Agrícola dels senyors Fontana, Coton y C.ª, no li passa lo mateix y s'entusiasma, anant en aprelada ha a visitar lo governador a fi de que aquest remercie oficialment an en Moret y per dirli, al propi temps, que aquí a Tarragona encara té algun partidari disposat a riure quan ell riu y a plorar quan ell plori y si'l Moret es home agraciad se'n recordará quan vinga l'ocasió.

A la solidaritat catalana hi responen ab la solidaritat dels cacichs y caciquets, en especial dels polítics fracassats, representants darrers d'aquelles lluites africanes del districte del Vendrell que ells reprodurien si poguessin. Nos Baróns de la Castanya, se llaman traga-bolas y com hi món que se las tragan ab tota la serietat dels benemèrits colegues de l'amiga de Balaam y arriben a felicitar al ministre no per les mides que ha pres, que no n'ha pres cap ni'n pendrà, sinó per les intencions que té de pendre. Fins han arribat a creures que per reyal orde farà en Moret renaixe l'època memorable en que Tarragona exportava diariament a Fransa vapors y trens de vi comprats a preus inverosímils y parlen ab tota la seguretat de aquell que no'n sab una paraula, del tractat ab Fransa.

Risum teneatis! Nosaltres, si aquests ilustres agricultors nos haguessin interpellat, los hauriem dit que al text del telegrama de la nombrosa comissió, hi tenien d'afegir alguns paragrafs; entre ells, algun que integrés ja tot un projecte pera portar a vies de fet aquesta resurrecció. Tan senzill com fóra! Sembla mentida que gent tan sabia y tan nombrosa no hi hagi caigut.

No tenen més que aconsellar al ministre de fer matar totes les vinyes de Fransa y tornarà l'època memo...rable de que parlaben.

Apa, que encar hi som a temps. Y de passada, a veure si hi ha medi de que en Moret o un altre'm cologu'l dido.

Válgam Deu! Quin bullit! Que no han llegit un solt del Diario de Tarragona?

Donchs lleigexintlo y veurán que diu que va venir lo senyor Baró de Bonet, que és rector de l'Universitat y que no sé qué y no sé quantos.

Però, gent de Deu! Encara dura? Nada menos que diu que convindrà treurer algún que pot ser inconcient... etc., etc...

Si volen, ja ho arreglarèm nosaltres. Decididament, será qüestió d'enviar a cercar la familia dels Congoixas.

Y donchs, D. Manuel? ¿Còm van los gossos?

No desmayi de cap manera y si convé fassi d'àngel exterminador. Catxets d'estrignina als gossos sense contemplació; les nostres pantorrilles ho demanen ab molta necessitat.

Ja sabem que s'ha agostat lo repuesto de placas; es un éxit veritable l'obtingut y se'n alegrèm de veres.

La solidaritat encara está de festa. Ja saben que segons los que governan ha sigut un fracàs; es clar que n'hi podían anar més y mirat baix aquest punt de vista tenen rahó de sobra; com que sempre hi ha un más allá; però, de totes maneres, casi que's pot assegurar que de Tarragona sol n'hi havían deu vegades més dels que van anar a rebre a en Romanones y això que s'hi varen ajuntar totes les colles.

Quan vinguin unes eleccions será quan veurán que es això de la solidaritat; un drama quin epilech será la reventada general d'aquesta colla de polítics que no saben viure més que a la sombra dels que cobran.

Aquest vull, aquest no vull, allò será un campí qui pugui.

No sé s'hi ha arribat fins a vostès la noticia del que va passar al senyor Trampolin, redactor del periòdich R. S. T. Tot de cop y volta li van agafar uns frets y unes calors y unes esgarriances y uns no sé que, que'l varen obligar a fer llit. Això li ha privat de continuar la serie d'intervius que tenia projectades, que ha sospès per prescripció facultativa.

Lo doctor que'l visita creu que aquest estat es produït per alguna malèdició de gitano que li ha tirat algún cacich irat.

Fem vots pera que'l distingit reporter se posi aviat bõ y pugui reanudar ses tareas periodístiques.

NOVES

En mitj del major entusiasme se reuniren lo dijous d'aquesta setmana en lo local de l'Associació Catalanista, les senyorettes inscriptes a l'Orfeo Tarragoní, convenint totes en coadjuvar a mida de les seves forces al floreixent Orfeo de qui espera tot Tarragona dies de verdadera joia per l'art musical catalá.

Se convingué que les hores d'ensaig de les mateixes fós de dos quarts de set a dos quarts de vuit del vespre en los dies d'ensaig de corda y de nou a deu de la nit en los de conjunt, quins s'efectuen los dimecres de cada setmana.

Dilluns comensarán ja'ls ensaigs de les senyorettes, per lo que fem avinent a les que desitjin ingresarhi que ho fassin lo més aviat possible, poguentse avistar ab la senyora professora de música Na Esperansa Oliva en les hores expressades.

Llegim en los periòdichs de Barcelona que en lo concurs obert per l'Associació dels Amichs dels Pobres, pera omplir vintiquatre places de metges pera les Cases de Socors sostingudes per dita Associació a Barcelona, la Junta de Govern va acordar concedir plassa ab lo número quatre al novell Dr. D. Angel Rabadà Mayné.

Felicitem coralment al Dr. Rabadà per tan senyalat com merescut nomenament.

Lo conegut y erudit catedràtic d'aquest seminari senyor Doctor Valls, ha sigut nomenat rector de la parroquia del Carme de Valls.

Sentim que surti de Tarragona aquest simpàtic sacerdot desitjant que torni aviat entre nosaltres.

Lo President accidental de la Cambra Agrícola D. Joan Fontana ha enviat un telegrama de felicitació al Sr. Moret por decididos propósitos Gobierno protección agricultura suprimiendo trabas mercado interior y concertando tratados favorables exportación productos tierra que ha-

gan resurgir época memorable bienestar como la inolvidable de 1882 á 1892 de tanta prosperidad para toda España y en particular para Tarragona.

Está molt en orde Sr. Fontana que la Cambra Agrícola gestioni y treballi pera obtenir disposicions favorables als interessos que representa y que's demanin tractats que permetin y fomentin l'exportació. Nosaltres ho aplaudirèm sempre; però que's fassi servir la Cambra pera fins polítics, no está gens bé, y encara ho está menys, ferho en termes si fa no fa ridicols perque demanar que resurja l'època dels francesos, quan a Fransa no saben que fer del vi... es com si baixessim de la Musara.

Lo que devía fer la Cambra es portar de les martingales posades en joch pera fer baixar los cambis; però per lo vist encara no s'han enterat de que'l vi, l'avellana, l'atmetlla y tots los demás productes agricolas, han baixat de preu.

De manera que mentres lo Govern nos dona bones paraules y oferiments d'excelents propòsits, coses que no li costen cap diner, aquesta comarca essencialment agrícola ha perdut un gratat de milions y'ls que perdrà si seguim essent governats per polítics tan funests.

Y'l Sr. Fontana que vagi enviant bombos per telégraf.

Los diputats que han defensat a Catalunya continuen sent festejats per tot arreu ahont han anat. A Vilanova, a Sitjes, a Badalona, l'entusiasme ha anat creixent y sagellant l'abrás de germanor de Barcelona.

Que vagin dient tota la colla de caciquets desgraciats que Catalunya no pensa igual; los fets demostran tot lo contrari y devant dels fets són inútils les paraules; se'ls pot ben dir que se'n entornin al llit que això es la lluna.

L'entusiasme que despertá a Tarragona, Valls, Reus, Montblanch, Falset y Vendrell la gran festa de Solidaritat Catalana, portá'l passat diumenge a Barcelona nombrosíssims contingents de vehins dels esmentats pobles, palesa demostració de que'l Camp de Tarragona y les comarques properes senten ab tot lo cor l'esclat patriòtic del poble catalá.

D'aquesta ciutat y son camp vegerem a la manifestació nodrides representacions de totes les classes socials y les de l'Ajuntament, Associació Catalanista, Centre Nacionalista, Lo CAMP DE TARRAGONA, Centre Federal, Joventut Federal, Atenèu de Tarragona y Joventut Carlista.

L'«Associació Catalanista» estrená en aquell acte una hermosa bandera barrada.

La gran fàbrica de pianos «R. Maristany» de Barcelona, quals productes tan renóm han conseguit en lo món musical, acaba de conferir la seva representació en aquesta ciutat y sa comarca a la distingidíssima artista senyoreta Dolors Ricomá.

Nos plau poguer felicitar per igual a la senyoreta Ricomá y a la casa representada.

Tenim la calor al demunt y ab tal motiu les fàbriques de gel se posarán en moviment.

Com ja havèm manifestat moltes vegades, es absolutament necessari tenir la seguretat de que l'aigua que serveixi pera la fabricació d'aquest producte sia pura. Lo consum, que cada dia's fa més gròs, fa que la cosa's tingui de mirar ab gran cuidado y entenem que en aquests cassos may hi haurá prou vigilancia.

Convalecencias.—Ovi Lecitina Giol.

Sembla que va per bon camí'l projecte de monument definitiu per guardar les cendres dels monarques d'Aragó que's guarden a la Catedral, però'n temem que pera la fetxa que's projecta, pera Santa Tecla, no hi hagi temps pera portarlo a cap.

Sería verament notable que les tortugues governamentals se tornessin de cop y volta llebres. Sia com vulga, aviat será un fet y no cal dir que'n tenim una gran satisfacció.

Ara que sembla que l'Ajuntament se'n cuida una mica de les aceres, no sería mal que s'arreglés lo paviment dels porxos de la plassa del moll que están fets una llástima; cada pedra es un clot.

Sería una mellora molt ben vista per tothom sobre tot si's té en compte que es un lloch dels més concorreguts de la ciutat.

Havèm llegit lo llibre que acaba de publicar lo director de La Veu de Catalunya, D. Enrich Prat de la Riba. Obra de un pensador de veritat, es un treball que será fruit per milers de llegidors que trobaran condensada en ell tota la doctrina nacionalista ab una claretat y un coneixement casi bé únichs. Se pot dir que no hi ha una ratlla que's pogués suprimir, tot es grá, no hi ha gens de palla.

Encarim a tots los catalans la necessitat que tenen de comprarlo; qualsevol dubte que se'ls hagués pogut presentar respecte als drets de Catalunya, los trobaran esclariats y demostrats. Lo econòmich del seu preu, dos rals, l'acaba de fer més pràctichs.

A comprarlo, donchs y a llegirlo.

Les medalles conmemoratives de la festa de la Solidaritat Catalana són arrebatades del públich desitjós de conservar un record d'aquest aconteixement tan trascendental.

Creyèm convenient que tothom ne posseeixi una y que de quan en quan la contempli per ferne bona memoria, com símbol de victoria pera'l pervindre.

—Neurasténies.—Neurostodéno Sugrañes.

COSTUMS TARRAGONINSE

Darrereras obras de

D. FERRAN DE QUEROL Y DE BOFARULL

HERÈU Y CABALÉ..... Preu: 2 ptas.

MONTERRAT..... » 3 »

Se venen en l'estampa d'en Francesch Sugrañes.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

TARJETAS DE VISITA

Imprempta Sugrañes

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 31 de maig lo vapor Cabo S. Antonio, son capitá D. Joan Amezaga admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports. Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

EMULSIÓN NADAL ÚNICA con 80 por 100, aceite bacalao i.º, glicerofosfatos, hipofosfitos, glicerina. La mejor. Reconstituyente, tónico-nutritivo. Niños, viejos; consunción, convalecencias, embarazo, lactancia; tos, tisis, escrofulas, linfatismo, raquitismo, anemia, diabetes, gota, dolores nervios. Análisis Dres. Bonet y Codina, aprobación Colegios Médicos y Farmacéuticos.—Medalla de Plata. Farmacias y Droguerías.

JERBE HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina. Tónico, reconstituyente, estimulante. Hipofosfitos de cal, estricnina, hierro, manganeso, quinina, sosa, cuscina, tónico amargo y neurostina (fosforo orgánico). Anemia cerebral, enfermedades medulares; acelera digestión, getiene caducidad orgánica. Cumple indicaciones HIPOFOSFITOS. Preparación esmerada, productos escogidos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

Joan J. Domènech Solé

PROCURADOR

SUCCESSOR DE D. VICENS MATEU

Agent del Banch Hipotecari d'Espanya

RAMBLA DE CASTELAR, 26, 2.º

PASTILLES SERRA son las mellors pera curar la TOS

Y totes les enfermetats de l'aparell respiratori perque modifiquen les mucoses, faciliten l'expectoració y treuen en un dia l'opresió del pit y la fadiga. Poden pendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

A DOS RALS CAIXA

Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona.—Teléfon 48

NEURASTENIES clorosis, debilitat general, anemia

se curen radicalment ab l'us del
NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTES LES FARMACIES

Llevat de CERVESA

ESBERT

Es lo mellor pera curar radicalment tota classe d'erupcions de la PELL, florconcs, supuracions, dermatòssis, antrax, vespès, etc.

DE VENDA en totes les bones farmacies

Depòsit general:

Farmacia **ESBERT**
Unió, 22
TARRAGONA

PILDORAS VERDAS

ESBERT

Es la mellor preparació pera combatre la

pobresa de sanch,

retrassos de la

menstruació,

anemia, etc.

Farmacia.—Unió, 22
TARRAGONA

Sastreria y Camiseria d'en VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pessas pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.
Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.
Sucre vermifruç del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.
Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.
Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perilluosos de la dentició.
Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes las malalties.
Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrian fer melló, apropòsit per regalos; causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.
Projectes y presupuestos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos.
Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurni Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre..... 1'50 pta.
Fora..... 1'50 »
Extranger..... 2'0 »
Número d'avuy..... 0'15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalanista», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduïts

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 17 de Maig sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

REINA M. CRISTINA

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costáfirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona, l'28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MONTEVIDEO

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Maig sortirà de Barcelona, l'13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

ANTONIO LOPEZ

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitijas, lo vapor

C. LOPEZ Y LOPEZ

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Maig sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

P. DE SATRUSTEGUI

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, l'18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVEDE

directament pera Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendre lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagan y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dimars, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familias. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'exponen passatges pera tots los ports del món servits per lineas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigir-se a son agent

D. EMILI BORRÁS

TUPIKAMBA EXQUISITS XOCOLATES de la casa **TUPIKAMBA**

TOSTADERO DE CAFÉ AROMA CONCENTRADO con Real Privilegio

SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREUS

Unió Representant a Tarragona y sa Comarca

En Joan Roset Sabatè.—Patisserie
Carrer de l'Unió, núm. 19.—Tarragona

Aquesta triple aigua de Hors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A l'engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de **A. Serra—Rius**

A la menudat Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demandar **AYGUA NAF SERRA**